MEMORANDUM DE ÎNȚELEGERE
dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind Asistența macro-financiară pentru Republica Moldova

Bruxelles, 22 iunie 2022

TRADUCERE OFICIALĂ

Asistență Macro-financiară pentru Republica Moldova
de până la 150 milioane EUR

MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE

dintre
Republica Moldova
În calitate de Împrumutat
și

Uniunea Europeana
În calitate de Împrumutător

MEMORANDUMUL DE ÎNȚELEGERE
ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI REPUBLICA MOLDOVA

1. La 6 aprilie 2022, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat o decizie (Decizia (UE) 2022/563[1]) privind acordarea suplimentară a asistenței macro-financiare Republicii Moldova în contextul efectelor secundare asupra Moldovei ale invaziei ilegale și nejustificate a Rusiei în Ucraina, în special asupra stabilității economice a acesteia, precum și criza gazelor care a început în octombrie 2021 și redresarea economică în curs post-pandemie. Decizia pune la dispoziția Republicii Moldova (denumită în continuare „Țara") asistență macro-financiară (denumită în continuare „asistență") în valoare de până la 150 milioane EUR, care include o facilitate de împrumut de până la 120 milioane EUR (împrumut) și o facilitate de grant de până la 30 milioane EUR (grantul). Asistența va fi pusă la dispoziție timp de doi ani și jumătate, începând cu prima zi după intrarea în vigoare a Memorandumului de Înțelegere (denumit în continuare MdÎ).

2. Obiectivul acestei asistențe este de a atenua constrângerile de finanțare externă ale Țării, de a atenua balanța de plăți și necesitățile bugetare, de a consolida poziția rezervelor valutare și de a ajuta Țara să abordeze vulnerabilitățile externe și financiare actuale. Această asistență din partea Uniunii Europene este complementară resurselor acordate Țării de către instituțiile financiare internaționale și donatorii bilaterali în sprijinul stabilizării economice și a programului de reformă al autorităților.

3. Debursarea asistenței va fi condiționată de semnarea angajamentului legal corespunzător (Acord de facilitate de împrumut și Acord de grant) de către părți: Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia"), reprezentând Uniunea Europeană, Ministerul Finanțelor, reprezentând Țara, și Banca Națională a Moldovei, în calitate de agent financiar al Țării.

4. Asistența face obiectul deciziei autorității bugetare a Uniunii Europene de a pune la dispoziție sursele necesare.

5. Asistența va fi debursată în trei tranșe de până la 50 milioane EUR fiecare, fiind compusă dintr-un grant și un element de împrumut. Debursarea primei tranșe nu va avea loc mai devreme de prima zi de la intrarea în vigoare a MdÎ. Debursarea celei de-a doua tranșe nu va avea loc mai devreme de trei luni de la eliberarea primei tranșe. Debursarea celei de-a treia tranșe nu va avea loc mai devreme de trei luni de la eliberarea celei de-a doua tranșe.

6. Debursarea celor trei tranșe ale asistenței va fi condiționată atât de un bilanț satisfăcător în implementarea programului agreat între țară și Fondul Monetar Internațional (denumit în continuare „FMI"), cât și de evaluarea de către Comisie, în numele Uniunii Europene, a progreselor înregistrate la o serie de măsuri de ajustare macroeconomică și structurală. Condițiile politice asociate acestei asistențe se bazează pe stabilizarea economică și programul de reformă aprobat de autoritățile Țării și sunt în concordanță cu acorduriile

încheiate de Țară cu FMI. Prin urmare, înainte de eliberarea fiecărei tranșe din această asistență, Comisia, în cooperare cu autoritățile naționale și cu personalul FMI, va verifica dacă condițiile aferente acestei asistențe au fost respectate în mod adecvat sau că s-au ajuns la noi înțelegeri.

7. Înainte de eliberarea celor trei tranșe de către Comisie, autoritățile Țării vor furniza Comisiei Declarația de Conformitate cu privire la îndeplinirea condiționalității atașate tranșelor în cauză. După recepționarea Declarației de Conformitate de către autoritățile din țării, Comisia va evalua, în cooperare cu autoritățile Țării și cu personalul FMI, progresele înregistrate în ceea ce privește îndeplinirea condiționalității atașate tranșei în cauză. În cadrul acestei evaluări, se va acorda o atenție deosebită reformelor de îmbunătățire a managementului finanțelor publice, reformelor guvernanței sectorului financiar, reformei sectorului energetic, sprijinirii politicilor active în lupta împotriva fraudei, corupției și spălării banilor și promovării climatului de afaceri și de investiții în concordanță cu Acordul privind zona de liber schimb profund și cuprinzător (DCFTA). Măsurile de politică concrete și cadrul de referință pentru această evaluare sunt explicite în Anexa I. În cazul unei evaluări negative, Comisia va reține debursarea celor trei tranșe până când Țara nu dovedește respectarea condiționalității. Dacă este necesar, Anexa I poate fi modificată de comun acord, după finalizarea proceselor de aprobare respective ale UE și Republicu Moldova

8. De asemenea, Comisia va verifica în mod continuu nevoile de finanțare ale Țării și poate reduce, suspenda sau anula asistența viitoare în temeiul prezentului MdÎ în cazul în care nevoile de finanțare ale Țării s-au diminuat fundamental în perioada de plată, comparativ cu previziunile inițiale.

9. Comisia va transfera tranșele pe contul în euro al Ministerului Finanțelor al Țării (denumit în continuare „Beneficiarul") deschis la Banca Națională Moldovei (denumită în continuare „Agentul"). Având în vedere necesitățile substanțiale de finanțare a bugetului cu care se confruntă Țara, sursele din împrumut vor fi utilizate pentru finanțarea bugetului Țării.

10. Pe durata implementării asistenței, autoritățile Țării vor furniza Comisiei toate informațiile care sunt relevante pentru monitorizarea situației sale economice și financiare și pentru evaluarea progresului în reformele structurale. În special, autoritățile vor furniza Comisiei în timp util informațiile relevante, astfel cum sunt prevăzute în anexa II.

11. În vederea prevenirii fraudei, corupției, neregulilor și a oricăror alte activități ilegale legate de utilizarea asistenței și pentru a asigura protecția intereselor financiare ale UE, se vor aplica dispozițiile relevante ale Acordului de grant și Acordului de facilitate de împrumut, în special cele privind controalele regulate organizate de Țară cu privire la utilizarea asistenței UE, precum și verificările și audituri efectuate de Comisie, inclusiv Oficiul European de Luptă Antifraudă, Curtea de Conturi Europeană și Oficiul Public European al Procurorilor. De asemenea, se vor aplica prevederile Acordului de facilitate de împrumut și Grant care reglemenează rambursarea anticipată în cazul în care s-a stabilit că Țara s-a angajat, în legătură cu gestionarea acestei asistențe, în orice act de fraudă, corupție, nereguli și orice alte activități ilegale.

12. Comisia, reprezentată de propriii agenți sau de experții săi mandatați în mod corespunzător, are dreptul să efectueze evaluări operaționale ale procedurilor administrative și circuitelor financiare ale Țării și ale Agentului care se referă la gestionarea asistenței macrofinanciare.

a Uniunii Europene pe toată durata prezentului MdÎ şi pe parcursul a cinci ani după debursarea ultimei tranşe (perioada ulterioară).

13. O evaluare ulterioară independentă a asistenţei poate fi efectuată de către Comisie sau de către reprezentanţii săi autorizaţi în mod corespunzător. Autorităţile Ţării se angajează să furnizeze toate informaţiile necesare Comisiei, reprezentată de propriii agenţi sau de experţii săi mandataţi corespunzător, pe durata acestui proces. Raportul de evaluare va fi pus la dispoziţia autorităţilor Ţării pentru comentarii.

14. Autorităţile vor asigura, după caz, o strânsă cooperare cu Comisia Europeană.

15. Această asistenţă este implementată în condiţiile în care autorităţile Ţării vor continua să respecte mecanismele democratice eficiente, inclusiv un sistem parlamentar multipartid şi statul de drept, să garanteze respectarea drepturilor omului şi să asigure mass-media liberă, independentă şi pluralistă. Ţara se angajează, de asemenea, să facă progrese satisfăcătoare în ceea ce priveşte implementarea Acordului de Asociere, inclusiv a Zonei de Liber Schimb Aprofundate şi Cuprinzătoare (DCFTA).

16. Anexele I şi II fac parte integrantă din prezentul MdÎ.

17. Toate notificările în legătură cu prezentul MdÎ sunt valabile în scris şi trimise la:

Pentru Uniunea Europeană

Comisia Europeană
Directia Generala pentru
Afaceri economice şi financiare
CHAR 11/248
B-1049 Bruxelles, Belgia

Pentru Republica Moldova

Ministerul Finanţelor
Ministrul Finanţelor
7 Constantin Tanase str.
MD-2005, Chişinău, Republica Moldova

Cu copie la:

Banca Naţională a Moldovei
Guvernatorul Băncii Naţionale a Moldovei
Bd. Grigore Vieru nr.1, MD-2005, Chişinău, Republica Moldova

18. Prezentul MdÎ va intra în vigoare după semnarea de către Uniunea Europeană şi Republica Moldova şi la data la care Republica Moldova va notifică Uniunea Europeană privind îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia

19. MdÎ poate fi modificat prin acordul comun al părţilor print-un amendament în formă scrisă. Amendamentul va fi parte integrantă a prezentului MdÎ şi va intra în vigoare în conformitate cu aceleaşi proceduri ca şi Memorandumul de înţelegere.

Întocmit în Bruxelles la 22.06.2022 în patru originale în limba engleză.

PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ
ca Împrumutător

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA
ca Împrumutat

Reprezentată de

Ministerul de Finanțe

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
în calitate de Agent al Împrumutatului

MOLDOVA - ANEXA I

CRITERII DE REFORMĂ STRUCTURALĂ

La momentul examinării de către personalul Comisiei a raportului care va precede decizia privind debursarea primei, a doua și a treia tranșe, autoritățile Republicii Moldova se angajează să realizeze următoarele acțiuni:

PRIMA TRANȘĂ

Statul de drept și lupta împotriva corupției

Acțiunea 1

Parlamentul va adopta un pachet legislativ privind recuperarea bunurilor care să abordeze în special cooperarea internațională și schimbul de informații cu alte autorități naționale relevante, clarificarea definiției beneficiarului efectiv, păstrarea valorii activelor infracționale și simplificarea procesului de recuperare în etapa de executare a confiscării. Consolidarea cooperării internaționale/utilizarea Echipelor Comune de Investigație pentru recuperarea activelor din străinătate, în special în privința fraudei bancare.

Guvernarea Sectorului Financiar

Acțiunea 2

Parlamentul va adopta Legea pentru modificarea unor acte legislative (Legea nr. 114/2012 privind serviciile de plată și moneda electronică, Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Codul fiscal nr. 1163/1997, Codul contravențional al Republica Moldova nr.218/2008, Legea nr.62/2008 privind reglementarea valutară, Legea nr.308/2017 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului), vizând alinierea în continuare a legislației naționale la Directiva (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată pe piața internă.

Reforme din sectorul energetic

Acțiunea 3

Guvernul va iniția procesul de constituire a unei rezerve strategice de gaze, operată de o companie națională de energie (Energocom), în strânsă cooperare cu părțile contractante vecine din UE și Comunitatea Energetică, și să creeze cadrul adecvat pentru ca ANRE să stabilească tarife armonizate de transport al gazelor în vederea facilitării comerțului transfrontalier cu România și Ucraina, prin aprobarea în ședința de Guvern a proiectului de lege a gazelor naturale și depunerea acestuia în Parlament.

A DOUA TRANȘĂ

Guvernarea Sectorului Public

Acțiunea 4

Ministerul Finanțelor va stabili o procedură de identificare a proiectelor de investiții publice eligibile pentru finanțare.

Acțiunea 5

Adoptarea de către Guvern a unei noi strategii multianuale de reformă a managementului finanțelor publice cu domenii de cheltuieli și venituri, repere inițiale, obiective anuale, responsabilitate pentru implementare și raportare împreună cu resursele umane și bugetare necesare.

Statul de drept și lupta împotriva corupției

Acțiunea 6

Guvernul va iniția și, acolo unde este posibil, va încheia procesul de selecție pentru funcțiile de conducere vacante ale instituțiilor responsabile cu combaterea și prevenirea corupției și spălării banilor (inclusiv Procuraturii Anticorupție, Centrul Național Anticorupție și Oficiul pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor).

Acțiunea 7

Parlamentul va adopta Programul național de recuperare a activelor pentru a dezvolta un mecanism efectiv și eficient de înghețare, sechestru, confiscare și valorificare a bunurilor infracționale, cu un calendar realizabil, resurse suficiente și cerințe clare de monitorizare și raportare.

Acțiunea 8

Guvernul va asigura implementarea legislației privind evaluarea (pre-vetting) candidaților la calitatea de membru al organelor de autoadministrare judiciară și procuratură cu un rol crucial al partenerilor internaționali și în conformitate cu recomandările Comisiei de la Veneția.

Climatul de afaceri

Acțiunea 9

Parlamentul va adopta modificări la noul Cod Vamal pentru apropierea acestuia de Codul Vamal al Uniunii (și actele conexe), iar Guvernul va adopta regulamentul de punere în aplicare pentru a permite intrarea sa în vigoare la 1 ianuarie 2023.

A TREIA TRANȘĂ

Guvernarea Sectorului Public

Acțiunea 10

Guvernul va adopta un nou Program de Achiziții Publice care să includă repere inițiale, ținte anuale, responsabilitate pentru implementare și raportare împreună cu resursele umane și bugetare necesare.

Statul de drept și lupta împotriva corupției

Acțiunea 11

Parlamentul va modifica legislația pentru a delimita competențele Procuraturii Anticorupție și ale Centrului Național Anticorupție la investigarea corupției la nivel înalt.

Climatul de afaceri

Acțiunea 12

Parlamentul va abroga art 7, alin. 41 din Legea 440/2001 privind Zonele Economice Libere (introdus prin Legea 64/2014), care prevede scutirea de taxe vamale pentru mărfurile importate prelucrate în Zona.

Acțiunea 13

Guvernul va adopta o strategie de combatere a muncii nedeclarate sau va include acțiuni de combatere a muncii nedeclarate în Programul de ocupare a forței de muncă 2022-2026.

Reforme din sectorul energetic

Acțiunea 14

Guvernul se va asigura că capacitatea instituțională în sectorul energetic, în special pentru Ministerul competent, pentru Agenția de Eficiență Energetică (AEE) și pentru Energocom este asigurată prin recrutarea de personal și expertiză suplimentară.

Acțiunea 15

Guvernul va asigura progrese referitor la transpunerea completă a acquis-ului comunitar al energiei în legislația națională (adică separarea, reformele pieței și adoptarea unui Plan național pentru energie și climă). În ceea ce privește reformele pieței, acestea includ

- pe gaze: implementarea codurilor rețelelor de gaze și a Reglementării Integrității și Transparenței Pieței Energetice (REMIT);

- pe energie electrică: îmbunătățirea regulilor și mecanismelor de echilibrare, stabilirea unui calcul comun al capacității cu Ucraina sau România, implementarea REMIT.

ANEXA II

SISTEMUL DE MONITORIZARE

1. Monitorizarea politicilor și a evoluțiilor financiare și macroeconomice

Pe parcursul implementării asistenței macro-financiare a Uniunii Europene, următorii indicatori și rapoarte vor fi publicate sau prezentate trimestrial/lunar Comisiei de către autoritățile competente din Țară,

a) Informația prezentată de Ministerul Finanțelor:

- Produsul Intern Brut (PIB) sau venitul național (trimestrial)
- Componentele de bază ale PIB-ului (trimestrial)
- Ratele de ocupare și șomaj (trimestrial)
- Nivelul și structura veniturilor și cheltuielilor bugetului de stat și public național, precum și evoluția arieratelor ale Guvernului (trimestrial)
- Deficitul bugetului de stat (trimestrial)
- Deficitul bugetului public național (anual)
- Stocul datoriei de stat externe și deservirea (dobânzi și suma de principal) (trimestrial)
- Stocul datoriei de stat interne și deservirea (dobânzi și suma de principal) (trimestrial)
- Graficul trimestrial al deservirii (dobânzile și suma de principal) a datoriei de stat interne și externe pentru anii 2022-2024 (trimestrial)
- Prețurile de consum și de producător (lunar)
- Ratele dobânzii la valorile mobiliare de stat (VMS) (lunar)

b) Informația publicată de Banca Națională a Moldovei

Banca Națională a Moldovei se obligă să asigure actualizarea la timp a informațiilor din baza de date conform calendarului convenit cu Fondul Monetar Internațional. Link pentru rapoarte: https://statistica.gov.md/SDDS/NSDP/

- Informația privind ratele dobânzilor interbancare la scadențele de referință (lunar)
- Informația privind rata generală a creditlor din sistemul bancar (lunar)
- Balanța de plăți și componentele de bază (trimestrial)
- Poziția rezervelor internaționale (lunar)
- Informația privind ratele nominale bilaterale de schimb în raport cu euro și dolarul SUA (lunar)

2. Monitorizarea politicilor structurale

Pe parcursul implementării asistenței macro-financiare de la Uniunea Europeană, cifrele și/sau informațiile referitoare la implementarea reformelor politice specificate în anexa I vor fi raportate către Comisie de către autoritățile relevante ale Țării, la solicitarea Comisiei și prin rapoarte de progres trimestriale privind reformele specificate în anexa I.

Prin prezenta confirm că textul alăturat este copia autentică de pe traducerea oficială a Memorandumului de Înţelegere dintre Republica Moldova şi Uniunea Europeană privind Asistenţa macro-financiară pentru Republica Moldova (Bruxelles, 22 iunie 2022), originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe şi Integrării Europene.

Violeta AGRIC[illegible]
Şef al Direcţiei Drept Internaţional a
Ministerului Afacerilor Externe şi
Integrării Europene

Macro-financial assistance to the Republic of Moldova

of up to EUR 150 million

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between

The European Union
as Lender

and

Republic of Moldova
as Borrower

EUROPEAN
COMMISSION

Brussels, XXX
[...](2022) XXX draft

ANNEX

ANNEX

to the

COMMISSION IMPLEMENTING DECISION

approving the Memorandum of Understanding between the European Union and the Republic of Moldova

EN

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING BETWEEN THE EUROPEAN UNION AND THE REPUBLIC OF MOLDOVA

1. On 6 April 2022, the European Parliament and the Council of the European Union adopted a decision (Decision (EU) 2022/563[1]) on providing further macro-financial assistance to the Republic of Moldova in the context of spill-over effects of the illegal and unjustified Russian invasion of Ukraine on Moldova, in particular, on its economic stability, as well as the gas crisis that began in October 2021 and the on-going post-pandemic economic recovery. The Decision makes available to the Republic of Moldova (hereafter referred to as "the Country") macro-financial assistance (hereafter referred to as "assistance") of up to EUR 150 million comprising a loan facility of up to EUR 120 million (the loan) and a grant facility of up to EUR 30 million (the grant). The assistance shall be made available for two and a half years starting from the first day after the entry into force of the Memorandum of Understanding (hereinafter MoU).

2. The objective of this assistance is to ease the Country's external financing constraints, alleviate its balance of payments and budgetary needs, strengthen its foreign exchange reserve position and help the Country address the current external and financial vulnerabilities. This assistance from the European Union is complementary to the resources provided to the Country by international financial institutions and bilateral donors in support of the authorities' economic stabilisation and reform programme.

3. The disbursement of the assistance shall be subject to the signature of the corresponding legal commitment (Loan Agreement and Grant Agreement) by the parties: the European Commission (hereafter referred to as "the Commission"), representing the European Union, the Ministry of Finance, representing the Country, and the National Bank of Moldova, acting as financial agent of the Country.

4 The assistance shall be subject to the decision of the budgetary authority of the European Union to make available the necessary appropriations.

5 The assistance will be disbursed in three instalments of up to EUR 50 million each, each being composed of a grant and a loan element. The disbursement of the first instalment shall not take place earlier than the first day after the entry into force of the MoU. The disbursement of the second instalment shall not take place earlier than three months after the release of the first instalment. The disbursement of the third instalment shall not take place earlier than three months after the release of the second instalment.

6. The disbursement of the three instalments of the assistance will be conditional on both a satisfactory track record in the implementation of the non-precautionary credit arrangement agreed between the Country and the International Monetary Fund (hereinafter "the IMF") and on a positive assessment by the Commission on behalf of the European Union, of progress made with respect to a number of macroeconomic and

[1] OJ L 109, 08.04.2022, page 6.

structural adjustment measures. The policy conditions attached to this assistance are based on the economic stabilisation and reform programme endorsed by the Country's authorities and are consistent with agreements reached by the Country with the IMF. Accordingly, before the release of each instalment of this assistance, the Commission, in co-operation with the national authorities and IMF staff, will verify that the conditions attached to this assistance have been adequately respected or new understandings reached.

7. Prior to the release of the three instalments by the Commission, the Country's authorities shall provide the Commission with Compliance Statements on the fulfilment of the conditionality attached to the instalments in question. Upon receipt of Compliance statements by the authorities of the Country, the Commission will evaluate, in co operation with the authorities of the Country and IMF staff, progress made with respect to the fulfilment of the conditionality attached to the instalment in question. In this evaluation, particular attention will be paid to reforms to improve public finance management, financial sector governance reforms, energy sector reform, support active policies in the fight against fraud, corruption and money-laundering, and promote the business and investment climate in line with the Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA) Agreement. The concrete policy measures and frame of reference for this evaluation are made explicit in Annex I. In case of a negative evaluation, the Commission shall withhold the disbursement of the three instalments until the Country proves the compliance with the conditionality. If necessary, Annex I may be amended upon mutual agreement, following the completion of the respective approval processes of the EU and Country.

8. The Commission will also continuously verify the financing needs of the Country and may reduce, suspend or cancel future assistance under this MoU in case the financing needs of the Country have decreased fundamentally during the period of disbursement compared to the initial projections.

9. The Commission shall transfer the instalments to a euro account of the Ministry of Finance of the Country (hereafter referred to as "the Recipient") at the National Bank of Moldova (hereafter referred to as "the Agent"). Given the substantial budgetary financing needs faced by the Country, the proceeds of the loan will be used to finance the Country's budget.

10. During the implementation of the assistance, the Country's authorities shall supply the Commission with all information that is relevant for the monitoring of its economic and financial situation and for the assessment of progress in structural reforms. In particular, the authorities will supply to the Commission on a timely basis the relevant information as set out in Annex II.

11. With a view to preventing fraud, corruption, irregularities and any other illegal activities related to the use of the assistance and ensuring the protection of the EU's financial interests, the relevant provisions of the Grant and Loan Facility Agreement will apply, notably those regarding regular checks by the Country on the use of EU assistance, and checks and audits performed by the Commission, including the European Anti-Fraud Office, the European Court of Auditors and the European Public Prosecutor's Office. Also, the provisions of the Grant and the Loan Facility Agreement on early repayment will apply in case it has been established that the Country has engaged, relation to the

management of this assistance, in any act of fraud, corruption, irregularities and any other illegal activities.

12. The Commission, represented by its own agents or its duly mandated experts, shall have the right to carry out operational assessments of the administrative procedures and financial circuits of the Country and of the Agent that relate to the management of European Union macro-financial assistance throughout the duration of this MoU and for five years after the disbursement of the last instalment (*ex-post* period).

13. An independent ex-post evaluation of the assistance may be carried out by the Commission or its duly authorised representatives. The authorities of the Country are committed to supplying all necessary information to the Commission, represented by its own agents or its duly mandated experts, for the duration of this process. The evaluation report will be made available to the authorities of the Country for comments.

14. The authorities will ensure, as appropriate, close co-operation with the European Commission.

15. This assistance is implemented on the understanding that the authorities of the Country will continue to respect effective democratic mechanisms, including a multi-party parliamentary system and the rule of law, to guarantee the respect for human rights, and to ensure free, independent and pluralistic media. The Country also undertakes to make satisfactory progress towards implementation of the Association Agreement, including the Deep and Comprehensive Free Trade Area (DCFTA).

16. Annexes I and II are an integral part of this MoU.

17. All notices in relation with the present MoU shall validly be given if in writing and sent to:

For the European Union

European Commission
Directorate General for
Economic and Financial Affairs
CHAR 11/248
B-1049 Brussels, Belgium

For the Republic of Moldova

Ministry of Finance

Minister of Finance
7 Constantin Tanase str.
MD-2005, Chisinau, Republic of Moldova

With copy to:

National Bank of Moldova
Governor of the National Bank of Moldova
1 Grigore Vieru Ave.,
MD-2005, Chisinau, Republic of Moldova

16. The present MoU shall enter into force following the signature by the European Union and the Republic of Moldova and on the date on which the Republic of Moldova notifies the European Union that its internal legal requirements for its entry into force have been completed.

17. The MoU may be amended upon mutual agreement of the parties in form of a written Addendum. The Addendum will be an integral part of this MoU and will enter into force according to the same procedures as the MoU.

Done in Brussels on 22.06.22 in four originals in the English language.

FOR THE EUROPEAN UNION
as Lender

FOR THE REPUBLIC OF MOLDOVA
Represented by

The Ministry of Finance
as Borrower

THE NATIONAL BANK
OF MOLDOVA
as Agent to the Borrower

MOLDOVA - ANNEX I

STRUCTURAL REFORM CRITERIA

At the time of the Commission staff review that will precede the decision on the disbursement of the first, second and third instalments, the authorities of the Republic of Moldova are committed to have accomplished the following actions:

FIRST INSTALMENT

Rule of Law and the Fight against Corruption

Action 1

The Parliament will adopt a legislative package on asset recovery addressing especially international cooperation and exchange of information with other national relevant authorities, clarification of the definition of beneficial owner, preservation of the value of criminal assets and streamlining the recovery process at the enforcement stage of confiscation orders. Strengthen international cooperation/use of the Joint Investigation Teams for recovery of assets from abroad, especially on the banking fraud.

Financial Sector Governance

Action 2

The Parliament will adopt the Law on amending certain legislative acts (Law no. 114/2012 on payment services and electronic money, Law no. 548/1995 on The National Bank of Moldova, Tax Code no. 1163/1997, Contravention Code of The Republic of Moldova no. 218/2008, Law no. 62/2008 on foreign exchange regulation, Law no. 308/2017 on prevention and combating money laundering and terrorism financing) aiming to further align national legislation with Directive (EU) 2015/2366 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on payment services in the internal market.

Energy Sector Reforms

Action 3

The Government to initiate the process to establish a strategic gas reserve operated by a national energy company (i e Energocom) in close cooperation with neighbouring EU and Energy Community contracting parties, and create the appropriate framework for ANRE to establish harmonized gas transmission tariffs in order to facilitate the cross-border trading with Romania and Ukraine, by approving in the Governmental meeting the Draft Natural Gas Law and submitting it to Parliament.

SECOND INSTALMENT

Public Sector Governance

Action 4

The Ministry of Finance to establish a procedure to identify eligible public investment projects for funding.

Action 5

Adoption by the Government of a new multiannual Public Finance Management Reform Strategy with expenditure and revenue areas, initial benchmarks, annual targets, responsibility for implementation, and reporting together with the required human and budgetary resources.

Rule of Law and Fight against Corruption

Action 6

The Government to initiate and where possible to conclude the selection process for the vacant management positions of the institutions responsible for the fight and prevention of corruption and money laundering (including the Anti-Corruption Prosecutors Office, the National Anti-Corruption Centre and the Office for Prevention and Combatting of Money Laundering).

Action 7

The Parliament will adopt the national Programme on Asset Recovery in order to develop an effective and efficient mechanism for the freezing, seizure, confiscation and capitalization of criminal assets, with an achievable timetable, sufficient resources and clear monitoring and reporting requirements.

Action 8

The Government will ensure the implementation of the legislation on the assessment (pre-vetting) of the candidates for membership of the judiciary and prosecution self-administration bodies with a crucial role of international partners and in line with Venice Commission recommendations.

Business Climate

Action 9

The Parliament will adopt amendments to the new Customs Code for its approximation with the Union's Customs Code (and related acts), and the Government will adopt the implementing regulation to allow its entry into force on 1 January 2023.

THIRD INSTALMENT

Public Sector Governance

Action 10

The Government to adopt a new Public Procurement Program including initial benchmarks, annual targets, responsibility for implementation and reporting together with the required human and budgetary resources.

Rule of Law and Fight against Corruption

Action 11

The Parliament will amend the legislation in order to delimitate the competences of Anticorruption Prosecutor's Office and National Anticorruption Centre to investigation of high-level corruption.

Business Climate

Action 12

The Parliament will repeal art 7, paragraph 4^1 of Law 440/2001 on Free Economic Zones (introduced by Law 64/2014), which provides for customs duty exemption on imported goods processed via the Zone.

Action 13

The Government to adopt a strategy to combat undeclared work, or include actions to combat undeclared work in the 2022-2026 Employment Programme.

Energy Sector Reforms

Action 14

The Government to ensure that institutional capacity in the energy sector, in particular for the competent Ministry, for the Energy Efficiency Agency (AEE) and for Energocom is ensured by recruiting additional staff and expertise.

Action 15

The Government to ensure progress towards full transposition of Energy Community acquis into national laws (i.e. unbundling, market reforms and adoption of a National Energy and Climate Plan). Regarding market reforms, those include

- on gas: implementation of gas network codes and Regulation of Energy Market Integrity and Transparency (REMIT);
- on electricity: improvement of balancing rules and mechanisms, establish a joint capacity calculation with Ukraine or Romania, implementation of REMIT.

ANNEX II

MONITORING SYSTEM

1. Monitoring of macro-economic and financial developments and policies

During the implementation of the European Union macro-financial assistance, the following indicators and reports shall be published or provided to the Commission by the relevant authorities of the Country, on a quarterly/monthly basis.

a) Information submitted by the Ministry of Finance:

- GDP or national income (quarterly)
- Main components of GDP (quarterly)
- Employment and unemployment rates (quarterly)
- Level and composition of general and central government revenue and expenditure as well as government payment arrears (quarterly)
- Fiscal balance of the central government (quarterly)
- Fiscal balance of the general government (annual)
- External central government debt stock and (interest and principal) payments (quarterly)
- Domestic central government debt stock and (interest and principal) payments (quarterly)
- Scheduled quarterly payments (interest and principal) of domestic and external central government debt for the years 2022-2024 (quarterly)
- Consumer and producer prices (monthly)
- Interest rates on government securities (monthly)

b) Information published by the National Bank of the Republic of Moldova

The National Bank of Moldova undertakes to ensure the timely updating of the information in the database according to the calendar agreed with the International Monetary Fund. Link for the reports: https://statistica.gov.md/SDDS/NSDP/

- Interbank interest rates at benchmark maturities (monthly)
- Banks' overall lending rate (monthly)
- Balance-of-payments and main components (quarterly)
- International reserve position (monthly)
- Nominal bilateral exchange rates against the euro and the USD (monthly)

2. Monitoring of structural policies

During the implementation of the European Union macro-financial assistance, data and/or information relating to the implementation of policy measures specified in Annex I shall be provided to the Commission by the relevant authorities of the Country, on request from the Commission and by quarterly progress reports on reforms specified in Annex I.